

LÍNGUA GALEGA E LITERATURA

OPCIÓN A

O home atopa sempre o xeito de converter a practicidade en superfluidade. As épocas máis avanzadas das civilizacións diferéncianse das que aínda se achán no lento e traballoso proceso de zumegar de si unha cultura, precisamente na súa capacidade para produciren, directamente, e sen case transitaren polo práctico e funcional, toda clase de ideas e obxectos innecesarios, e tamén na súa facilidade para converteren obxectos orixinariamente inútiles en cousas psicolxicamente indispensables –as gravatas, a metafísica, a velocidade, o contrapunto musical- e así mesmo en dárenlles uso ornamental e igualmente van a obxectos nados para fins terminantemente prácticos.

E aínda se podería engadir que o home civilizado é un ser que de tal xeito pon o seu acento existencial no uso –ou desexo- da maior suma de cousas superfluas, que chega a sentirse a si mesmo como unha superfluidade reflectida en sistemas filosóficos consistentes en preguntarse por que naceu, que fai neste mundo, e, de xeito moi teimudo, que farán del no outro cando xa, como tal home histórico, sexa a cousa máis superflua e inútil que poida pensarse. E cando logra cabalmente esa certeza dubitativa sobre si mesmo –e lógrao, máis ou menos, cada cincocentos anos-, sobreveñen os que na terminoloxía do ramo chaman os historiadores “períodos de decadencia”, que son aqueles en que o home comeza a ter conciencia de ser vítima das súas propias invencións superabundantes, mesmo as filosóficas. Chegado este caso, dedícase a esnaquizalo todo para comezar de novo. E así sucesivamente.

Todas estas altas especulacións –e moitas outras que poderían engadirse (...)– tráioas aquí a propósito do teléfono. ¿Haberá entre tódolos utensilios que nos subministrou a técnica, obxecto máis útil e precioso? ¿E haberá entre todos eles, outro do que se faga un uso máis superfluo?

Adaptado de E. Blanco Amor.1955.

BLOQUE I

1. Señala a estrutura do texto. (1 PUNTO)
2. Fai un comentario sobre a utilidade e o uso que na actualidade se fai do teléfono móbil. (Mínimo 20 liñas) (2 PUNTOS)

BLOQUE II

3. Indica polo menos dous sinónimos do significado que teñen no texto *esnaquizar* (l. 16), *teimudo* (l. 11), *atopar* (l. 1), *certeza* (l. 13), *lograr* (l. 12). (1 PUNTO)
4. Busca os adverbios do primeiro parágrafo (l. 1-7) e clasifícaos. (1 PUNTO)
5. Indica como é a vocal tónica de grao medio de *toda* (l. 4), *estas* (l. 18), *propósito* (l. 19), *teléfono* (l.19), *técnica*(l. 19), *certeza* (l. 13), *precioso* (l. 20), *eles* (l. 20), *superfluo*(l. 20), *home* (l. 1). (1 PUNTO)
6. O galego entre o 1900 e o 1936. Niveis de comunicación e uso nos distintos contextos. (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO)
[Currículo 1994: As interferencias lingüísticas. (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO)]

BLOQUE III

7. Tendencias da narrativa galega de posguerra. Autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)

[Currículo 1994: A Nova Narrativa Galega: características, autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)]

LÍNGUA GALEGA E LITERATURA

OPCIÓN B

- 2 Aprende a escribir no servizo militar.
 A raia da súa sinatura
 Risca como unlla que suca o xeo
- 4 No parabrisas dun tractor.
 Pono nervioso o teléfono,
- 6 Ese estraño que entra sen chamar á porta,
 Con zapatos de cidade,
- 8 E que o can non cheira.
 Falar fala moi pouco.
- 10 A vida comeulle as palabras
 Ao tempo que agrandaba as mans.
- 12 Esas mans cavarón pozos e sostiveron tellados.
 Nesas circunstancias cómpre ter a boca ben pechada.
- 14 Pero nin sequera así é capaz de ver matar o porco,
 A única carne que lle gusta, mellor se está torrada.
- 16 O viño ten que ser barato,
 E entón, cando o bebe en longos grolos,
- 18 Penso que lle axuda a tragar
 Unha historia que xamais contará.
- 20 Cando mira o lume das achas na cheminea,
 Vai nun tren que atravesa a neve.
- 22 Colleríao da man, porque é o meu pai,
 Pero abráiano tanto as mostras de agarimo
- 24 como o aire dun lobo.

Manolo Rivas. 1996

BLOQUE I

1. Ponlle un título que lle acaia ó poema e fai unha síntese del. (1 PUNTO)
2. Á vista do texto fai unha reflexión sobre a vellez e a situación dos vellos e vellas na sociedade actual. (Mínimo 20 liñas) (2 PUNTOS).

BLOQUE II

3. Escribe o significado, sen empregares sinónimos, de *unlla* (l. 3), *grollo* (l. 17), *achas* (l. 20), *suca* (l. 3), *agarimo* (l. 23). (1 PUNTO)
4. Analiza sintacticamente a oración “*a raia da súa sinatura risca como unlla que suca o xeo*” (l. 2-3). (1 PUNTO)
5. Busca as formas verbais do poema e indica o seu tempo, modo e persoa. (1 PUNTO)
6. Bilingüismo e diglosia. Definición, causas e consecuencias. (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO).
[Currículo 1994: O conflito lingüístico. (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO)]

BLOQUE III

7. Tendencias actuais da lírica, da narrativa, da dramática e da ensaística (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)
[Currículo 1994: A poesía galega a partir de 1975: tendencias, autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)]

LÍNGUA GALEGA E LITERATURA

OPCIÓN A

2 Ti que voltas, que desandas o camiño do mar, que vas para o recanto onde naciches, vai ver
a meus país, que alá quedaron roendo broa e partindo cadullos. Vainos ver pero non lles digas que
4 caín dun tranvía e ando coxo; nin que agatuño cada día sobre unha morea de cisco e paso dez horas
por xornada remexendo e entrecollendo porcalladas que bota a cidade; nin que vivo nun chafarís de
6 casqueiros sen luz e sen auga de tubaxe; nin que lavo a miña roupa; nin que se me acabaron festas e
domingos. Non lles digas do esforzo que me custa reunir os pesos para o xiro mensual da ‘axuda
8 familiar’, nin que era unha trola eso de facer-a-américa e de que os cans andaban amarrados con
trenlas de longaínzas. Non lles digas dos meus apertos, inda que son os de moitos, deses moitos
10 coma min que tamén calan e acochan os seus fracasos. Que pensen que isto é de ouro e que os
emigrantes somos felices.

12 Ou... se ben o cavilo case é mellor que lles digas a verdade. Eu nada explico nas cartas, pero
ti, como cousa túa... Que se decaten do que é dar ó zoco polo mundo adiante e mastigar o pan que
amasou o demo. Ti que voltas, que vas alá, di o que queiras. O que che pete. Que o saiban todo.

Xosé Neira Vilas. 2003

BLOQUE I

1. Ponlle título ó texto e fai unha síntese del. (1 PUNTO)
2. Á luz do dito na narración, fai un comentario sobre os éxitos e fracasos da emigración. (2 PUNTOS) (mínimo 20 liñas).

BLOQUE II

3. Sen empregares sinónimos, indica o significado que teñen no texto *recanto* (l. 1), *agatuñar* (l. 3), *morea* (l. 3), *remexer* (l. 4), *xiro* (l. 6). (1 PUNTO)
4. Clasifica os *que* do derradeiro parágrafo (l. 11-13) segundo sexan pronomes ou conxuncións. (1 PUNTO)
5. *Naciches* (l. 1) é a segunda persoa do pretérito de *nacer*. Escribe a mesma forma e dos verbos *varrer*, *andar*, *rir*, *facer*, *andar*, *poder*, *cavilar*, *ter*, *dicir*, *remexer*. (1 PUNTO)
6. O galego entre o 1936 e o 1975. Niveis de comunicación e uso nos distintos contextos. (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO).
[Currículo 1994: A lingua na actualidade (dende 1975). (Mínimo 15 liñas) (1 PUNTO).]

BLOQUE III

7. Tendencias da narrativa galega de posguerra. Autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)
[Currículo 1994: A narrativa galega de posguerra: correntes narrativas, autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)]

LÍNGUA GALEGA E LITERATURA

OPCIÓN B

2 Aproveitando o bo día, e aproveitando que o meu compadre vai á Arousa, decido ir canda el
e botar a fin de semana cos meus pais. No coche soa Paulina Rubio, repetidamente. Sorpréndome
4 ante os gustos musicais dun ghicho que adora o *country* e o *blues*. Dime que a gravou para os seus
fillos pero que, no fondo, non lle desagrada. É unha desas perversións musicais que todos temos e
6 que nos custa ás veces confesar. Falábámolo onte Marta, a de Teis, e mais eu, neste caso sorprendida
ela de que a min me gustasen Guns and Roses. Martiña, a mesma que nun dos momentos máis
amolados que eu vivín me dixo: “Espabila, ghicha, non parece que vivises en Vigo”.

8 Pola noite, encerrados na cociña, os meus pais e mais eu falamos. Fóra comeza a zoar o
vento. Mamá dime que teñen medo vivindo eles sós.

10 -De día non, de día vivimos coma reis, non precisamos de nada. É de noite, que non sabes
quen che pode entrar na casa.

12 Ós meus pais, coma a outros matrimonios do rural, acontecelles que se criaron rodeados de
xente, vivindo avós, pais e fillos na mesma casa e nunca pensaron que a súa vida había ser distinta e
14 cústalles afacerse á soidade das noites na aldea. Creo que lles gustaría máis ternos ós fillos alí que
ciscados por Galicia adiante, ternos onda eles para mirarmos pola súa vellez.

16 Comezo a soñar con asasinos en serie, non dos de rifle e tirofixo na fronte, senón dos de
serra mecánica.

Anxos Sumai. 2003

BLOQUE I

1. Sinala a estrutura do texto. (1 PUNTO)
2. Fai un comentario persoal sobre o afirmado no cuarto parágrafo (l. 11-15). (2 PUNTOS)
(Mínimo 20 liñas).

BLOQUE II

3. Busca as palabras do texto que pertencen ó campo semántico de familia e engade outras cinco.
(1 PUNTO)
4. Analiza sintacticamente a oración *pola noite, encerrados na cociña, os meus pais e mais eu falamos*
(l. 8). (1 PUNTO)
5. Define os fonemas que aparecen en *coche* (l. 2), *quen* (l. 11), *dixo* (l. 7). (1 PUNTO)
6. O conflito lingüístico. Definición, causas e consecuencias. (Mínimo 15 liñas). (1 PUNTO)
[Currículo 1994: O conflito lingüístico. (Mínimo 15 liñas). (1 PUNTO)]

BLOQUE III

7. O teatro galego do século XX. Tendencias, autores e obras. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)
[Currículo 1994: O teatro galego do século XX. (Mínimo 20 liñas) (3 PUNTOS)]